TKP'NİN SESİ RADYOSU 15.6.1983 Çarşamba

GÜNLÜK YAYIN AYNASI

HABERLER Yazan: Ö. Spk: Ö./Den.

1- Doğu Anadolu bölgesinde NATO Çevik Kuvvetleri'nin "Macera Ekspersi-83
2- adlı manevraları sürüyor
3- B.Berlin'de ve F.Almanya'rır değişik kentlerinde,cuntanın zindanla-
4- rında tutuklu bulunan ilerici,demokratik,barışsever güçlere özgürlük
5- için, NATO üyesi Türkiye'deki askersel rejimi protesto göst. yapıldı
6- "Pravda", 13.6.1983 günlü sayısında,Türkiye'nin dış borçları konusun-
7- da bir haber yayınladı. Haberde şöyle deniyor:
8- İki Türk savcısı, M.Ali Ağca'yı sorguya çekmek için Romaya gitti
9- SBKP'nin Plenumu toplandı.Çernenko konuşmasında özetle şunları söyle
10- di:
11- Fransız KP genel sekreteri Jorj Marşe,B.Avrupa'ülkelerine yeni
12- nükleer roketlerin yerleştirilmesine karşı çıktı
13- İtalyan KP genel sekreteri Enriko Berlinguer,"Korierre dela Sera"
14- gazetesine verdiği bir demeçte, Regan'ın sözümona "sıfır çözüm"
15- önerisini komuoyunu yanıltmaya yönelik bir propaganda girişimi ola-
rak niteledi

YORUM: Yazan: Cemi Spk: De./Ayş

Başlığı : Yazı: 15-16 Haziran,işçi sınıfımız için şanlı,onurlu bir
Konusu : gündür

YAZILAR :

Başlığı: "Barış ve yaşam için,nükleer savaşa karşı"(2) /Al./ Sp: N./Den
Konusu :

YAZILAR:

Başlığı: Atılım'ın haziran sayısından: "Macera Ekpspresi" Nereye
Konusu : gidiyor ?" /Kürçe olarak dinleyeceksiniz/ Sp: Şerf.

YAZILAR:

Başlığı:
Konusu :

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Haberler "TKP'nin Sesi" 15.6.983.Sül.Öm.

b-- Doğu Anadolu bölgesinde NATO Çevik Kuvvetlerinin "Macera Ekspresi"- 83 adlı manevraları sürüyor. 28 Mayısta başlıyan bu kışkırtma manevralarına 7 NATO üyesi ülkenin kara ve hava kuvvetleriyle birlikte, Amerikanın "çevik kuvvetler" adı verilen saldırı ekipleri de katılıyor. Bu manevralarda gerçek mermi kullanılıyor.

Doğu Anadolu'da Yapılmakta olan

Bu savaş oyunlarının yeni bir aşamasına geçildiği bildiriliyor. Bu yeni aşama çerçevesinde yapılacak olan askeri hareketlere NATO çevik kuvvetleriyle birlikte Türk kara ve hava birlikleri de katılacaktır. Bu hareket sırasında, saldırının değişik provaları yapılacaktır.

Bölge ülkelerinin ilerici basını, bu manevraları, savaş provaları, kışkırtma, gerginliği artırma, Türkiyeyi Amerikanın

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI TÜSTAV

saldırı planları doğrultusunda serüvenlere sürükleme girişimi olarak niteliyor.

Öte yandan, NATO'nun ülkemiz topraklarındaki bu kışkırtma manevralarını izlemek için NATO Avrupa Müttefik Yüksek Komutan yardımcılarından hava orgeneral Piter Terry Ankara'ya geldi.

— TRT —

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

--- Cuntanın,ülkemizde ilerici,demokratik,barışsever güçlere karşı uyguladığı baskı ve terör politikası protesto edildi.Batı Berlinde ve Federal Almanyanın değişik kentlerinde,cuntanın zindanlarında tutuklu bulunan ilerici,demokratik ,barışsever güçlere özgürlük için,NATO üyesi Türkiyedeki askersel rejimi protesto gösterileri yapıldı.Batı Berlindeki gösteri Vittenberg plazta başladı ve Türk işçilerinin yoğun oturduğu Kreyzbergdeki Oranien platzta sona erdi. Bu gösteride,cuntanın mahkemelerinin kestiği son idam cezaları da protesto edildi.Gösteri,Türk işçilerinin demokratik yığın örgütlerinin yanı sıra birçok yabancı örgütün,bu arada Sosyal Demokrat partisinin Şöneberg örgütünün ve Alternatif listesinin girişimiyle düzenlendi.Batı Berlin Türk Merkezi üyelerinin taşıdığı pankartlarda" 44 Kürt demokratının idam edilmesini önleyin",belgileri yazılıydı.Gösteriye katılanlar ayrıca,heparlörlerle Türk ordu

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

sunun Irak Kürtlerine karşı sürülmesi girişimlerini sert bir biçim de yerdiler. Başka bir pankartta ise, "Türkiyede ABD "çevik kuvvetlerine hayır" belgisi yer alıyordu. Yapılan konuşmalarda, Bonn hükümetinin cuntayı her bakımdan desteklemesi de protesto edildi. Ayrıca, Türkiyedeki egemen çevrelerin emperyalist yardımlarla ayakta kalabildiğini, Türkiye Kürdistanında düzenlenen NATO manevralarının da açık olarak gösterdiği belirtildi. ~~Batı Berlin Kreuzberg~~ Oranien platztaki mitingte yapılan bir konuşmada, cunta döneminde 48 kişinin idam edildiği, 208 kişinin de işkencelerle öldürüldüğü, ve 500 den fazla kişinin de idam cezasına çarptırıldığı belirtildi. Gösteriye katılanlar, Türkiyeli işçilerin oturduğu sokaklardan geçerken ~~ettikleri zaman~~ balkanlardan ve evlerin pençerelerinden "yaşasın uluslararası dayanışma" belgileri yükseltildi. ~~bayrakladı.~~

Öte yandan, Federal Almanyanın Hamburg, Hannofer, Frankfurt, Münih

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

ve Stuttgart kentlerinde yapılan gösterilerde de cuntanın baskıla[illegible] ve terörü, işkenceleri, ve idam kararları sert bir biçimde proteste edildi.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

--- Türkiyenin dış borçları giderek artıyor. Sovyet "Pravda" gazetesi,13 Haziran günlü sayısında bu konuda bir haber yayınladı Haberde şöyle deniyor; Batının mali- ekonomik sistemine sıkı bir biçimde bağlı olan Türkiye, başvurduğu umutsuz çabalara karşın dış borçların batağından bir türlü kurtulamıyor.Türkiyenin ABD"ne Federal Almanyaya ve öteki Batı ülkelerine olan borçları 20 milyar doları aşmıştır. Türkiye yığınsal iletişim araçlarının belirttiğine göre,bu borçları ödemek için en az 50 yıl gerekecektir.Bu da ancak Türkiyenin hiç yeni borç almaması koşuluyla gerçekleşecektir.Oysa, bugün Türkiye ekonomisi dışardan borç almadan normal bir çalışma yürütme olanağına sahip değildir.Türkiye 1984- 1988 yılları arasında bu borçların zorunlu bölümü olan 17 milyar 800 milyon doları ödemek zorundadır.Gözlemciler, Batının borçların ödenmesini erteleme koşulu olarak,sözde verimli olmayan ağır endüstri ve enerji

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI TÜSTAV

kollarının özel sektöre aktarılmasını,yabancı sermayeye daha fazla kolaylıklar sağlanmasını,askersel harcamaların arttırılmasını aynı zamanda sosyalist devletlerle yapıcı ilişkilerin sınırlandırılmasını öne sürüyorlar. düşünü belirtiyorlar.

— Pravda —

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

-- İki Türk savcısının,Papaya suikast düzenliyen faşist Mehmet Ali Ağacayı sorguya çekmek üzere Romaya gittikleri açıklandı. Tefik Tunç Onat ile Önder Ayan adındaki savcıların İtalyan savcısı Martela ile görüştükleri ve katil Ağacayı,Türkiyede işlediği cinayetler ve özellikle de "Milliyet" gazetesi baş yazarı Abdi İpekcinin öldürülmesi olayı ile ilgili sorguya çektikleri bildiriliyor.

Bilindiği gibi, MHP'li faşist Ağaca Papaya düzenlediği suikast olayından sonra İtalyada ömür boyu hapis cezasına çaptırmıştı. Katil Ağacanın bu suikast girişimini emperyalist basın ve yığınsal iletişim araçları sosyalist Bulgaristana ve öteki sosyalist ülkelere karşı bir karalama,saldırı kampanyasına dönüştürmeye çalıştılar. Batı basını, faşist Ağaca'nın sözde bir KGB ajanı olduğu yönünde iğrenç bir propağandaya başvurdular. Ancak bu

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

yalanlar teker teker çöktü,koparılan görültü bir saman alevi gibi söndü. Hatta Amerikan "Los Enjelas Taymş" gazetesi bile Bulgaristan düymanı kampanyanın tam bir fiyaskoyle sonuçlandığını,Papa suikastında Bulgaristanın parmağı olduğu savlarının Bulgaristanı ve öteki sosyalist ülkeleri karalama kampanyası doğrultusunda CİA tarafından ortaya atıldığını belirtti.

—BBC—

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

"TKP'nin Sesi"

Dış haberler: 15 Haziran 1983

--SBKP MK'nin Plenumu toplandı. Plenumu parti genel sekreteri Yuriy Andropof açtı. Plenumda, SBKP MK sekreteri ve Politbüro üyesi Kostantin Çernenko, " Partinin ideolojik ve politik çalışmalarının güncel sorunları" üstüne bir rapor okudu. Çernenko raporunda özetle şunları söyledi: " Uluslararası durum son zamanlarda olağanüstü gerginleşti. ABD ve onun NATO içindeki bağlaşıkları sınıfsal niteliği çok açık olan olağanüstü tehlikeli bir politika izliyorlar. Onlar, insanlığın yaşamındaki değişiklikleri önlemeye ve kaybettikleri konumları yeniden elde etmeye çalışıyorlar. Emperyalizm, özellikle Amerikan emperyalizmi, 60'lı ve 70'li yıllarda uluslararası alanda uğradığı bir dizi yenilgiden sonra, toplumsal düzenimize, Marksist-Leninist ideolojiye karşı eşi görülmemiş bir saldırı başlattı. Bugün ABD ve NATO ülkelerinin

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI TUSTAV

başlıca amacı,Sovyetler Birliğine ve Varşova Antlaşmasına üye öteki ülkelere karşı askersel üstünlük sağlamaktır. Bu amaçla da, sözümona "Sovyetlerin askersel tehdidi" uydurmalarını yaymayı başa alıyorlar. Uluslararası durumu olağanüstü gerginleştiren Vaşingtonun serüvenci politikası,insanlığın bir nükleer yıkıma sürüklenmesi tehlikesini içeriyor. Uluslararası durumun böylesine gerginleşmesine karşın,SBKP,nükleer çılgınlığın önlenebileceğine inanıyor. Partimiz için barışın korunmasından ve güçlendirilmesinden daha önemli bir ödev yoktur. Biz,barış içinde yan yana yaşama ve yardaşama ilkelerini ardıcıl bir biçimde uyguluyoruz. Son dönemlerde,Sovyetler Birliğinin ve öteki sosyalist ülkelerin açıkladıkları bir dizi barış önerisi, sosyalizmin barış tavrını sürdürdüğünü gösteriyor.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

Sınıf düşmanı,sosyalist düzeni yoketme gibi amacına ulaşılması olanaksız bir niyeti olduğunu söylüyor.ABD başkanı Regan,komünizme karşı yeni bir haçlı seferi açtı.Emperyalizm,amacına ulaşmasında başlıca araç olarak pisikolojik savaşı görüyor. Bu savaş,Batı ülkelerinde en iğrenç bir biçimde yürütülüyor.

Ama bizim,tek bir ilkesel konuda,savunma konumuna geçmemiz için hiç bir neden yoktur. Sovyet halkı,dünyada barışın,halkların sosyal ve ulusal haklarının korunması savaşımında elden geleni yapacağına kesin olarak inanabilir".

-- Barışı ve güvenliği tehdid eden NATO'nun silâhlanma politikasına karşı çıkışlar sürüyor.

-Fransız KP Genel sekreteri Jorj Marşe,Lion kentinde düzenlenen bir mitingde yaptığı konuşmada,Batı Avrupa ülkelerine Amerikan yapısı yeni nükleer roketler yerleştirilmesi girişimlerini sert

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

bir biçimde yerdi. Marşe özetle şunları belirtti:" Batı Avrupa ülkelerine yeni nükleer roketlerin yerleştirilmesini haklı göstermek için gerekçe olarak,Batı'nın Sovyetlerin SS-20 roketlerine karşı koyabilecek bir silaha sahip olmadıkları öne sürülüyor. Bu açık bir yalandır. ABD'nin Batı Avrupada uçaklara ve deniz altılarına yerleştirilmiş büyük yıkım gücü olan nükleer silahlar unutulmamalıdır. Bununla birlikte Fransa'da güçlü bir nükleer potansiyele sahiptir. Bu,İngiltere için de geçerlidir. Bunun için de her iki ülkenin sahip oldukları nükleer silahlar da Cenevre görüşmeleri kapsamına alınmalıdır."

-- İtalyan KP Genel sekreteri Enriko Berlinguer, "Konferra dela Sera" gazetesine verdiği bir demeçte, Regın'ın sözümona "sıfır çözüm" önerisini kamuoyunu yanıltmaya yönelik bir propaganda girişimi olarak niteledi.Berlinguer demecinde daha sonra şunları

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

belirtti:" Gerçek "sıfır çözüm", Fransa ile İngilterenin de sahip olduğu nükleer roketlerde içinde olmak üzere,Avrupadaki stratejik ve taktik tüm nükleer roketlerin yokedilmesi demektir. Oysa Regın'ın "Sıfır çözüm" önerisi sadece karaya yerleştirilmiş nükleer roketleri içeriyor. Batının gerçekçi çevreleri bile, bu önerinin ,kamuoyunu yanıltmaya yönelik bir propaganda girişimi olduğunu belirtiyorlar."

-- ABD devlet başkanı Regın,Sovyetler Birliğinin Kuzey Avrupada ve Baltık Denizi bölgesinde nükleer silahlardan arındırılmış bir bölge oluşturulması önerisini reddeti. Regın,Sovyetler Birliğinin bu yapıcı önerisini,anlamsız bir öneri olarak niteledi.

--Daha önceki SALT görüşmelerinde Amerikan delegasyonunun başkanlığını yapan Paul Varnke, Regın yönetiminin Cenevre görüşmelerindeki tutumunu yerdi. Paul Varnke,Regın yönetiminin tutumunu,

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Paul Warnke,

Cenevre görüşmelerini çıkmaza sokma girişimi olarak niteledi.

"Regan kıtalararası roketler konusunda Sovyetler Birliğinden tek yanlı silahsızlanma istiyor.Bu gerçekçi bir tutum değildir" dedi.

--ABD'nin eski senatörlerinden Fulbrayt,F.Almanya sendikalar birliği DGB'nin gazetesi "Metall"e verdiği bir demeçte,Regan yönetiminin tam bir çatışma politikası izlediğini belirtti. Fulbrayt,NATO üyesi Avrupa ülkelerinin bu politika karşısında uyanık olmalarını istedi.Fulbrayt, Vaşington'un normal ilişkiler istememesi ,yumuşama politikası yolunda en büyük engeldir" dedi.

-- Bu yılın Ekim ayında F.Almanyanın değişik kentlerinde NATO'nun Brüksel kararına karşı yığınsal gösteriler düzenleneceği açıklandı.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

F.Almanya barış hareketi koordinasyon komitesi temsilcisi Bonn'da yaptığı bir basın toplantısında,Ekim ayındaki gösterilerin,F.Almanyanın tarihinde en yığınsal barış eylemleri olacağını belirtti.

-- Şili'de yüzbinlerce kişi faşist Pinoşet rejimini protesto etti: 5 sendikanın oluşturduğu Şili Emekçiler Komitesinin çağrısı üzerinde Salı günü faşist Pinoşet rejimine karşı ikinci ulusal protesto günü düzenlendi. Ulaşım,liman,inşaat,maden işçileri,genel hizmetler alanında çalışanlar,memurlar ulusal protesto eylemine aktif bir biçimde katıldılar. Lise ve üniversite öğrencileri dersleri boykot ettiler.Faşist rejimin polisi ve ordu birlikleri protesto eylemlerini bastırmak için birçok yerde saldırıya geçti. Ajanslar,sadece başkent Santiyagoda 200 kişinin tutuklandığını bildiriyor.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI TÜSTAV

TKP'nin Sesi 15.6.83.Ali.

"Barış ve yaşam için,nükleer savaşa karşı"

(2.)

--Belgili giriş müziği--

D----Brüksel 1979:NATO,Batı Avrupalı 5 pakt üyesi ülkeye 572 tane yeni tipten nükleer roket yerleştirme kararı alıyor.Gerekçesi:Sovyetler Birliği son 10 yılda SS-20 füzeleri yerleştirerek sözde üstünlük sağladığı için,dengeyi yeniden sağlamak.Asıl amaç,Askersel üstünlüğü ele geçirip,savaşa hazırlanmak.

A----1983 Vilyamsburg: 7 Emperyalist ülkenin devlet ve hükümet başkanları,1979 Brüksel kararının uygulanması kararlılığını vurguluyor. Gerekçe:Cenevredeki Sovyet-Amerikan görüşmelerinde S.Birliğini ödüne yani Vaşingtonun tek yanlı sıfır çözüm ve ara çözüm formülünü kabule

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI TUSTAV

zorlamak,ancak yeni roketlerin yerleştirilmesine başlamakla olanaklıymış.Amaç:Yine ayni;üstünlüğü sağlayıp savaş hazırlığına somutta geçmek.

---Paris 1983:NATO Konseyi toplantısında Brüksel kararı yine vurgulanıyor."Roketlerin yerleştirilmesi önünde son toplantıdır",deniyor.Gerekçe ve amaç geçerliliğini koruyor.Ve,Bütün bunlarda cunta yönetiminin imzası bulunuyor.

---Ve 1979'dan bu yana dünya çapında barış hareketi,NATO'nun çılgınca silahlanma politikasına karşı savaşım,görülmedik boyutlarda yükseliyor."Barış ve yaşam için,nükleer savaşa karşı"belgisi altında, en değişik politik,dinsel görüşlerden güçler,en geniş yığınlar,emperyalizmin,Pentagon ve NATO'nun karşısına birlikte dikilme eğilimini hızla güçlendiriyor.21 Haziranda başlayacak olan Prag Dünya Barış ~~Asamblesinin~~ Forumunun yapılması kararı,bu yolda önemli bir adım oluyor.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

--- Prag ~~Asamblesinin~~ Forumunun ana amaçlarından biri tüm savaş karşıtı güçleri barışın korunması savaşımında birleştirmektir. Bu açıdan bakıldığında Prag Forumu, günümüzün en önemli sorunlarını tartışmak için gündemine almıştır. Bu konular şöyle sıralanıyor;

--- yaşamı tehdit eden nükleer savaş tehlikesi ve bunu önlemenin yolları;

--- Avrupa güvenliği ve silahsızlanma;
Körüklenen silahlanma yarışı nasıl sınırlanır ve gemlenebilir;

--- ~~silahlanma yarışının körüklenmesi~~

--- silahsızlanma girişimlerini desteklemek için barış hareketleri arasında deney değiş-tokuşu;

--- Birleşmiş Milletler Örgütünün barış ve silahsızlanma sorunlarının çözümündeki görevleri;

--- silahlanma yarışının ve silahsızlanmanın ekonomik yanları;

--- Gelişme, silahlanma yarışı, silahsızlanma ve ekonomik işbirliği;

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

-- silahlanma yarışı, nükleer savaş ve silahsızlanmanın sosyal, psikolejik ve etnik sorunları;

-- Bağlantısızlar hareketi ülkelerinin barış ve yaşam savaşımındaki görevleri;

-- Savaş tehlikesi ve Orta Doğu, Asya, Afrika ve L. Amerika ülkelerinin sorunları;

-- nükleer savaş tehlikesine karşı barışı koruma ruhunda kamuoyunu bilinçlendirme.

D — 11 ayrı grupta ele alınacak ~~tartışılacak~~ olan bu konuların tartışılmasına eğitim ve öğrenim alanında çalışanlar, din adamları, hukukçular, kadınlık örgütleri temsilcileri, parlamenterler, bilim adamları, genç örgütleri temsilcileri katılacaklar. Bu çalışmalarda kadın hareketlerinin barış ve silahsızlanma savaşımındaki rolüne özel bir ~~dikkat~~ önem verilecektir. Bunun için Forumun çalışmaları çerçevesinde, kadın hareketi-

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

nin sorunlarını kapsayan ayrı bir programla çalışacak özel bir merkez oluşturulmuştur.

Barış forumu çalışmalarını, 1981 de açılan Prag kültür sarayında sürdürecektir. Asamble ile ilgili tüm harcamalar "Çekoslovakya Ulusal Cephesinin kurduğu" barış ve dayanışma" fonundan karşılanacaktır. Başka bir deyimle, Barış Forumuna katılan tüm delegeler Çekoslovakya halkının konuk olacaktır.

Prag Barış Asamblesi 21 Haziranda törenle açılacak ve aynı gün " Staromest "alanında büyük bir barış mitingi yapılacaktır. 23 Haziranda ise delegeler, Prag işletmelerini gezecekler, Çekoslovaksya emekçilerinin yaşam ve çalışmalarıyla yakından ilgilenecekleridir. 24- ve 25 Haziran günlerinde 11 ayrı grupta teorik tartışmalar yapılacaktır. 26 Haziranda da Prag Barış Forumunun son oturumu yapılacaktır.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

D— Barış ~~Asamblesinin~~ forumunun gündemini kısaca böyle özetleyebiliriz. Ancak bu kadarı bile, daha şimdiden dünya kamuoyunun dikkatlerinin Prague yoğunlaştığını söylememize yeterlidir. Bu da doğaldır, çünkü Prag barış forumunda tüm insanlığı ilgilendiren en canalıcı sorunlar, barış ve geleceğimizle ilgili sorunları ele alınıp tartışılacaktır. Dünyanın dört bir yanından gelen temsilciler, insanlığın en kutsal davası olan "Barışı koruyalım" belgisini hep bir ağızdan gür sesle haykıracaklardır.

—1—

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

15-6-1983

"TKP'nin Sesi" Cemile

Yazı: 15.6.1983 MB

~~13xxxx~~

D. 15-16 Haziran İşçi sınıfımız için ~~tarihi~~ şanlı, onurlu bir ~~tarihxx~~ ~~[redacted]~~ gündür. Egemen sınıfın ise unutturmaya çalıştığı, kutlanmasını yasakladığı ~~bir günx~~, korku veren bir ~~tarih~~ anıdır. 13 Yıl önce 15-16 haziran günlerinde İstanbul, İstanbul olalı görmediği bir olaya tanık oldu. Fabrikalar durdu, otobüsler işlemez oldu.. İstanbul sokaklarında, özellikle fabrika, işçi semtlerinde davullar vurmaya, zurnalar çalmaya ~~[redacted]~~ başladı. İşçi ~~selleri~~ alayları, fabrikaların önündeki dar sokaklardan, geniş caddelere aktı, birleşti sel oldu. D DİSK üyesi işçilerin, "kardeşler siz de katılın"! seslerine, TÜRK-İŞ'e bağlı işçiler iş bırakıp, işçi seline katılarak yanıt verdiler. Fabrikalarda, bürolarda, yalılarda patronlar k~~[redacted]~~ belli de ~~[redacted]~~x ilk kez duydukları büyük bir işçi korkusuyla, suçları kadar, ağır bir korkuyla sokağa çıkmaya bile cesaret edemediler.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI TÜSTAV

Sokaklar,koca İstanbul caddeleri işçilerin oldu.. Yalnız İstanbul da mı,İzmit te de, Tüm Marmara bölgesinde,İzmir de işçiler caddelere çıktılar.. Bir iş gününde, ilk kez yüz binden çok işçi, patron kendileri,kendi sınıfları için, hakları için, ter döktüler..

"DİSK'i kapattırmayacağız", 274-275 Nolu yasaları işçi düşmanlarına değiştirtmeyeceğiz diye haykırdılar, davul vurdular,zurna çaldılar.. Haklarını için savaşımı kararlılığını gösterdiler.. İşçi seli ana caddelerde toplanıp, gürleştiğinde, tankların,toplum polislerinin,panzerlerin üzerinden aştı geçti.. Bu sele,tank,panzer para etmedi.. Tankların üztünde, mavi tulumlu kadın-erkek işçiler, yeşil giysili,işçi,köylü,emekçi çocuğu Mehmetçikle elele,gülerek gazetecilere poz verdiler. Parababalarının emrindeki generaller ,valiler korkuya,dehşete kapıldı, İşçi selinin önünü kesmek için Galata köprüsü kaldırıldı.

TÜRKİYE SOSYAL TARİHİ ARAŞTIRMALARI VAKFI

İşçi seline ateş de edildi,şehit te verildi.. Ama işçi [illegible]
selleri durdurulamadı,tersine işçiler ateş edenleri önlerine katıp kovaladılar.. Egemen güçler,parababaları çareyi I6 Haziran akşamı sıkıyönetim ilan etmekte buldular.. DİSK Başkanı Kemal Türkler ve Sendika yöneticileri, yüzlerce işçi tutuklandı, [illegible] atıldı-
Ama verilen savaş,dökülen kan, çekilen acılar boşa gitmedi.. Mecliste,son aşamasına gelen işçi düşmanı,DİSK düşmanı ,grev, toplusözleşme hakkını budayan yasa değişikliği geçirilemedi. İşçi sınıfı kazandı.. Parlamentodaki CHP'li milletvekilleri 274-275 'i budamaya yeltenen değişikliğe "Hayır" oyu verdiler.. AP'li saylavlar ,gerici politikacılar,parababaları fazla diretmeye,dayatmaya cesaret edemediler.. I5-I6 haziranda işçiler,DİSK'li işçilerin öncülüğünde yasak,yasa dinlemeden sokakları,caddeleri doldurup,iş bırakıp direnmeseydi sonuç ne olurdu? Hiç kuşkusuz bu işçi düşmanı,

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

yasa~~kar~~ değişiklikleri,ilk geldiği biçimde veya biraz değişerek çıkardı,çıkacaktı.

D [I5-I6 Haziran Türkiye işçi sınıfının ilk genel grevi,dir. Hem de bir yasa değişikliğini önlemek için~~xxxxxxxxxxx~~ yaptığı bir genel grevdir. Fabrikaları stop ettirmekle yetinmeden, sokaklarda,cadde_ lerde diğer emekçilere,halka haklı davasını duyurarak,egemen güçlere kararlılığını her yolla göstererek ~~xxxxxxx~~ yürüttüğü bir genel direniştir.

A [I3 yıl önce işçi sınıfımız, ilk genel grevinden,ilk ~~yığınsal~~ genel direnişinden alnının akıyla çıktı.. Amacına ulaştı.. Gücünü tanıdı,birlik olunca,kararlı olunca, önünde tankların, panzerlerin para etme_ diğini gördü ve gösterdi.. DGM yasasını önlemek için yaptığı ~~direniş~~ ikinci genel direnişte bunu ikinci kez kanıtladı. Üstelik bu kez ~~daha yığınsal daha deneyli olduğunu gösterdi~~ I5-I6 Haziranın deneyiyle,daha hazırlıklı ,daha yığınsal bir dire_ nişle DGM'lere geçit vermedik.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI TÜSTAV

DGM direnişiyle işçi sınıfımız,artık yalnız kendi sendikal haklarını değil,tüm halkın,tüm toplumun demokratik haklarını korumakta öncü, en atılgan ve kararlı güç olduğunu gösterdi.. "Umudumuz işçi sınıfıdır" dedirtti..

12 Eylül gerici askersel darbesi umudun düşmanı olduğu için,herkesten ve herşeyden çok işçi sınıfımıza,onun savaşkan örgütü DİSK'e vurdu.. DİSK yöneticilerine idam isteyerek, işçi sınıfımızı, halkımızın umudunu darağacına çekmeye heveslendi.. İşçi sınıfımızın, dişiyle,tırnağıyla,şehit vererek elde ettiği sendikal saldırılardan hakları,korumaya çalıştığı 274-275 nolu yasaları tümüyle budadı. 2821-2822 sayılı işçi, sendika,grev düşmanı yasaları getirerek,12 Eylül rejimi altındaki işçi düşmanı uygulamaları yasalaştırdı.. Halk düşmanı anayasayı dayattı, DGM yasasını yeniden çıkarmaya hazırlanıyor.

TÜRKİYE SOSYAL TARİHLERİ ARAŞTIRMA VAKFI TUSTAV

A Yeni Sendika, toplusözleşme ve grev yasalarıyla, işçilerin ücretleri, ekmekleri için bile örgütlenip, savaşım vermesi engellendi. Anayasa ile işçilerin, bu yasaları değiştirmek için savaşım vermesi politika yapmak sayılarak yasaklandı. Yeni DGM yasası ile bu yasaklara uymayanlar için özel mahkemeler, özel cezalar getiriliyor. Bunun da adı demokrasiye geçiş oluyor.. [redacted] 15-16 Haziran şanlı direnişinin 13. yıldönümünü işte bu koşullarda kutluyoruz..

D Ama tarihin tekerleği nasıl geri döndürülemezse, Cuntanın, egemen gerici güçlerin, parababalarının bu planları da, hevesleri de kursaklarında kalacaktır.. Umutsuzluğa, hele toplumumuzun umudu işçi sınıfı saflarında umutsuzluğa hiç yer yoktur.. İşçi sınıfımızın, halkımızın ekmek, gül ve hürriyet günlerine, sömürüsüz topluma giden yolu inişli, çıkışlıdır.. Her inişin, bir çıkışı vardır, olacaktır.. A Bunun en canlı

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

örneği, kanlı Pinoşet rejimine karşı Şili'de işçilerin öncülüğünde Salı günü yapılan ikinci büyük genel direniştir.. Bu gün, subayların da katıldığı genel halk direnişiyle sallanan Pinoşe'de tıpkı Evren gibi daha bir yıl önce dayattığı bir anayasa ile kendini 8 yıllığına Cumhurbaşkanı ilan etmişti.. Tıpkı Türkiyede olduğu gibi, Şili'de de sendikal hak ve özgürlükler yokedilmişti.. Ama bu gün Şili'de halk direnişinin başında, yok edilmeye, zincire vurulmaya çalışılan bu işçi sendikalarının oluşturduğu, sendikal birlik yürüyor. Pinoşet'in yok etmege çalıştığı sendikaların birliği bugün Pinoşet'i istifaya çağırıyor...

15-16 Haziran genel direnişi, DGM direnişi, Şilinin, dünyanın deneyleri işçi sınıfımızın bu gün de umudumuz olduğunu gösteriyor. İşçi sınıfımız bir yandan var olan yasal sendikal hakları

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYALİSTLERİ ARAŞTIRMA VAKFI

sonuna kadar kullanarak,öte yandan Cuntanın yasalarına,yasaklarına bağlı kalmadan birlik ve örgütlülüklerini ~~işyerinde~~ sağlayarak, ~~savaşıma girdiğinde~~ ~~zafere ulaşacaktır~~ savaşa girdiğinde zafere ulaşacaktır.. Halkımızı demokrasiye kavuşturmakta yine işçi sınıfımız öncülük edecektir.. I5 Haziranın I3. yıldönümünü ,işyerinde, bölgede, tüm Türkiyede DİSK'li,TÜRK-İŞ'li işçilerin birliğini,örgütlülüğünü yükseltme kararlılığıyla kutlayalım.. ~~Birlik olunca, savaşıl~~

A Birliğini sağlayan,direnen işçilerin önünde hiç bir yasanın,yasağın, tankın, topun, tüfeğin para etmediğini hatırlayarak kutlayalım.

İşçi sınıfına gücünü unutturarak,saflarında umutsuzluk yayarak kendi korkularını yenmeye çalışan parababalarına,cuntaya,gerici güçlere ~~karşı direnişi~~ en iyi yanıt I5-I6 Haziran Şanlı direnişini, DGM direnişinin "Birlik ve direniş" geleneklerine sahip çıkmaktır. Bu gelenek bize hakların her yerde her yolla savaşılarak kazanılacağını gösteriyor.. Bu dersi hiç unutmayalım -

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI TÜSTAV

15-6-1983 Şerif

TKP'nin Sesi

Kürtçe ~~xxxxxx~~
Haziran 1983 Atılım'dan yazı

"EKSPRESA SERBORİ": KUDA DİÇE?

Di davîyên Gulanê Hêzên bi çek ên Tirk,yekîtîyên Qomando tuxubên Iraq'ê derbasbûn,û li Kurdistana Iraq'ê têketine operasyonan. Cunta werîn nekir ser vî tewgerê gel ronak û hayîdar bike.

Ahakî biryara şerîna zagunabingeh "emilandina hêzân bi çek" ~~xx~~/~~zagûnabingeh~~ ~~nadda~~ cara ewil hate pêkanîn. Hat dîdin kifşkirinên NK PKT ku eşkeredikir bi vî zagunabingeh,mirovek dikare gelê me ji hemberê daxwezîya wî bajo hundurê şeran,demekî kurtta çi heyfe hate rast nîşankirin.

Kurt-Tirk gelek dê û baw qe nizanin di şera handa çima lawên ~~xxe~~ indakirine. ~~xxxxx~~Hukumata Cuntayê pêşvadoja êrîşa han bi biryara rêbirina Iraq'ê,hundurê hêramekî û bona "parêztina" tuxubên Tirkî-

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI TÜSTAV

ya'yê hatîye pêkanîn.

Lê, biryar dayîna rêbirina Iraq'ê, li Kurdistanê Iraqê mêrkuş-
tinê nikare cuntayê/bi heq nîşanbike. Li Tirkîya'yê livînek ku bi daxwe-
zîyên demokratîk netewî ya gelê Kurd were damezindin, çunta bixwesta evi
bi destê İsraîlê bixeniqîne wê çi bibûya? Cuntaya rabe têketinek a-
ha, hundurê welatê xwe Kurd-Tirk hemû gelan wê hildabûya hemberî xwe.

Hiccetên cuntayê, "parêztina tuxuban" jî bê pisteckin. Livra an
vira, li her deran ji tuxuban bihurîn pêktê. Cuhta vana bike hiccetê
êrîşên leşkerî, bona polîtîkayek êrîşkarî dikare li hemû tuxubên Tirkîya'yê
ji xwera hiccetên aha bibîne. Hê welatek ku têda bi salane qaçaxî
bi destê dewlet têye honandin, ji îslahkarinên tuxuban behskirin qe bi
bawerî nîne. Dîsa em qe bîrnekin di şera Cîhanê II.da Hîtler bi saz-

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

kirina provakasyonek tuxup hiccet kir û kete hundurê Polonyê.

Lê belê yarast vêga tuxuba Tirk-Iraq gişkêva bû bê ewlehî. Navbera gelê Kurdê bira kû mêjûkêda li bakûra Iraq'ê gîhîştibû heqqa otonomî, û navbera Tirkîya'ye dîwara xwîn hate kişandin. Zu-dereng yekîtîya gelên Erep û Kurd nûva were pêkanîn, Tirkîya ku welatek endamê NATO'yêye her gavek wî li ser erdên Iraqê ~~bawêje~~, ~~ewa~~ bi ~~ya~~n gelan bi mêrkuştinek bixwîn were nazkirin, û tuxubên Tirk-Iraq wê bibe têzana repîyê.

General di propoganda xweyên hundurê ordîyêda diveşînin, tewgera netewî Kurd ku li ber tuxubê medayê dikarin li Kurdistana Tirkîyayê jî tewgerên weka xwe biafirînin. U pêşwadajon bona "yekîtîya welat" êrîşa han dîveyahîbû. Lê bi rastî tu komek polîtîk ku cuntakar ~~piştî~~ dizane ~~van direve~~ ze wana biperaqîne, Komunîst, çep, Kurd, Tirk tu yekê van li Kurdistana Tirkîya-

TÜRKİYE SOSYAL TUSTAV TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

rê venedikirine ew qas vejîbartên neyînî yên netewî ku cuntakar pêkanîn.

Vêga hemû welatparêzên Kurd ji berê hezar car zêde biheqîn ahakî biponijîn: Yên aha harbûyî êrîşdikine ser netewayê Kurd ku li erdên dewletek din dijîn, eşkereye li Tirkîya'yê dikarin ser gelê Kurd qirkirin pêkbînin.

Semedên rastî ya êrîşên li erdên Iraq pêkhatîye eşkereye. Tê dîtin cunta ji şerên Iraq-İran û ji hevxistinên navbera hukumeta BEAS û tewgera netewî Kurd kêrbûye, çima ditirse ew dikare li Kurdistana Tirkîya'yê jî tewgeran bihejîne, plankirye Tewgera netewî Kurd ya Iraqê biperçiqîne.

Pêşajotina, rêbirina Iraqê ji generalan alîkarîya leşkerî daxwezîkirye jî rastîya han pir vekirî nîşandike: Ahakî ji dil, afî-

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

karî pêkanîna generalan, girêdayê vîye ku di bezîrganîya der ya Tirkîya'yê de Iraq gîhîştye cîyê yekemîn. Her welatparêz gere vêga pirsa han bergeh bike ser generalên dixwezin hundurê ordîyêda bê huzûrîyan bi propoganda şoven ku dora wî êrîşa han dihonînin bifetisînin: Ordîya ku bona parêztina mafên çengek kapîtalîst tê ajotin ser Iraq'ê, sibê bona mafên Reagan'an wê bajone kûderan? Gelo Leşkerê Tirk firotane?

Dîtîyên berdest nîşendike, bi rastî, operasyona li Iraq hatîye pêkanîn, provaya planên Tirkîya'yê li Rojhilatanavîn cendirmeyê Emerîqayê kirinê yê. Hêzên bi çek tên hînkirin li ser axên welatek din operasyonan pêkbînin, û çi heyfe ev provaya bixwîn li ser netewayê Kurdê xizan, û bindest da pêktê.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Li rojên ev operasyon pêkdihat,li ber tuxubên Tirk-Sovyet minavreyên leşkerî ya NATO'yê jî didomîya.U navê vî minavreyê"ekspresa Serborî 83" bû.Ew tê dîtin "Ekspresa serborî"/dora xweye yeke tiwdarekê mîn pêkanîye.Lê belê hêzên cuntayê û Reaganan wê têrê neke Kurd-Tirk hemû gelê me bikine rêvîyên vî ekspresê.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI